

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความเข้มแข็งของสถานีบริการน้ำมัน ภายใต้การบริหารงานของสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ได้มุ่งศึกษาถึง ความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรที่มีสถานีบริการน้ำมัน ผลการดำเนินงานของสถานีบริการน้ำมันภายใต้การบริหารของสหกรณ์การเกษตร ตลอดจน จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และข้อจำกัดต่างๆ ที่มีต่อสถานีบริการน้ำมันภายในสหกรณ์การเกษตร จะทำให้ทราบเงื่อนไข ปัจจัยต่างๆ ทั้งนี้เพื่อมุ่งหาแนวทางสร้างความเข้มแข็งในเชิงบริหาร โดยเฉพาะ ด้านบุคคลกร ด้านการเงิน ด้านการบริหารและการตลาด โดยขั้นตอนของการวิจัยจะเน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการของสหกรณ์การเกษตร ผู้จัดการสหกรณ์ และพนักงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจน้ำมันของสหกรณ์การเกษตร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาในส่วนของการบริหารของสหกรณ์การเกษตร กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคือผู้ที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำหนดทิศทางการพัฒนาของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการบริการสหกรณ์การเกษตร และผู้ที่ทำหน้าที่รับนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งได้แก่ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร และพนักงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจน้ำมัน ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจสถานีบริการน้ำมันภายใต้ตราบางจาก จำนวน 8 สหกรณ์ดังนี้

ลำดับ	สหกรณ์การเกษตร	คณะกรรมการบริหาร สหกรณ์ (คน)	ผู้จัดการ (คน)	พนักงาน (คน)	รวม (คน)
1	คอยสะเก็ด จำกัด	15	1	3	19
2	แม่แจ่ม จำกัด	10	1	2	13
3	ฮอด จำกัด	8	1	1	10
4	หางดง จำกัด	15	1	3	19
5	คอยสะเก็ด (กรุงเทพฯ) จำกัด	9	1	3	13
6	สันป่าตอง จำกัด	11	1	2	14
7	สันกำแพง จำกัด	9	1	3	13
8	แม่ริม จำกัด	13	1	2	16
	รวม	90	8	19	117

แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บข้อมูล

1. ข้อมูลที่ใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการประชุมอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม ได้มีการใช้กล้องถ่ายรูปบันทึกภาพ และมีการใช้เทปบันทึกเสียงเพื่อช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมไว้แล้วโดยบุคคล และสถาบันต่างๆ เช่นเอกสาร รายงานวิจัย บทความ วารสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ หนังสือ รวมถึงข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodology)

2.1 การค้นคว้าจากเอกสารข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวม จากสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ร้านหนังสือต่างๆ รายงานประจำปีของสหกรณ์การเกษตร

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนคือ

1. การประชุมวิเคราะห์ SWOT

เป็นการประชุมแต่ละสหกรณ์ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับคณะกรรมการ บริหาร สหกรณ์ ผู้จัดการ และพนักงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจน้ำมัน เพื่อทำความเข้าใจในกิจกรรมที่จะดำเนินการ จากนั้นวิเคราะห์ปัจจัยภายใน จุดอ่อน และจุดแข็ง ขั้นตอนนี้ให้ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาการบริหารงานของสหกรณ์ 3 หมวด คือ การด้านบุคลากร ด้านการเงิน และด้านการบริหารและการตลาด ว่าในแต่ละหมวดนั้นงานอะไรบ้างที่สหกรณ์ทำได้ดีซึ่ง ก็คือ จุดแข็ง (Strengths) อะไรบ้างที่สหกรณ์ยังทำได้ไม่ดี ซึ่งก็คือจุดอ่อน (Weakness) วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก โอกาส และอุปสรรค หลังจากที่ผู้เข้าร่วมประชุมคาดการณ์เปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ และอื่นๆ แล้ว พิจารณาการเปลี่ยนแปลงใดที่เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ ซึ่งก็คือโอกาส (Opportunity) และการเปลี่ยนแปลงใดที่จะเป็นผลเสียต่อสหกรณ์ ซึ่งก็คืออุปสรรค (Threat) ของ สหกรณ์

2. การประชุมสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็น

โดยตัวแทนแต่ละสหกรณ์การเกษตร เข้ามาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความเข้มแข็งของสถานีบริการน้ำมัน ภายใต้การบริหารงานของสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด ทั้งข้อมูลมือสอง และข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ หลังจากที่ผ่านมาการตรวจสอบแล้ว นำมาจัดหมวดหมู่ เพื่อจัดลำดับความสำคัญ ตีความ สรุปหาความสัมพันธ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความเข้มแข็งของสถานีบริการน้ำมัน ภายใต้การบริหารของสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ และในพื้นที่อื่นๆ

แผนภูมิที่ 5 กรอบแนวทางในการวิจัย

